

Van de redactie

Dit is de 27e uitgave van de Historische Vereniging Bergambacht.

Achtereenvolgens komen in dit nummer aan de orde:

1. Het voorjaarsprogramma 2016
2. Mededelingen bestuur & redactie
3. De Klepperman (deel 3)
Bron: "De Klepperman en de laatsten in de Krimpenerwaard" door C. Buijs 1976.
4. Agenda Algemene Ledenvergadering
d.d. 13 april 2016
5. Winst- en verliesrekening 2015
6. Balans 2015
7. Begroting 2016 – 2017
8. Aantekeningen van het gewone, dagelijkse leven (deel 1)
door A. den Ouden 1975.
9. Sportgeschiedenis
(Wim Kroone)

Het voorjaarsprogramma 2016

Maart 2016

Op woensdagavond 2 maart 2016 geeft de heer Harm Hoogendoorn een volledig nieuwe lezing over de Oude Hollandse Waterlinie.

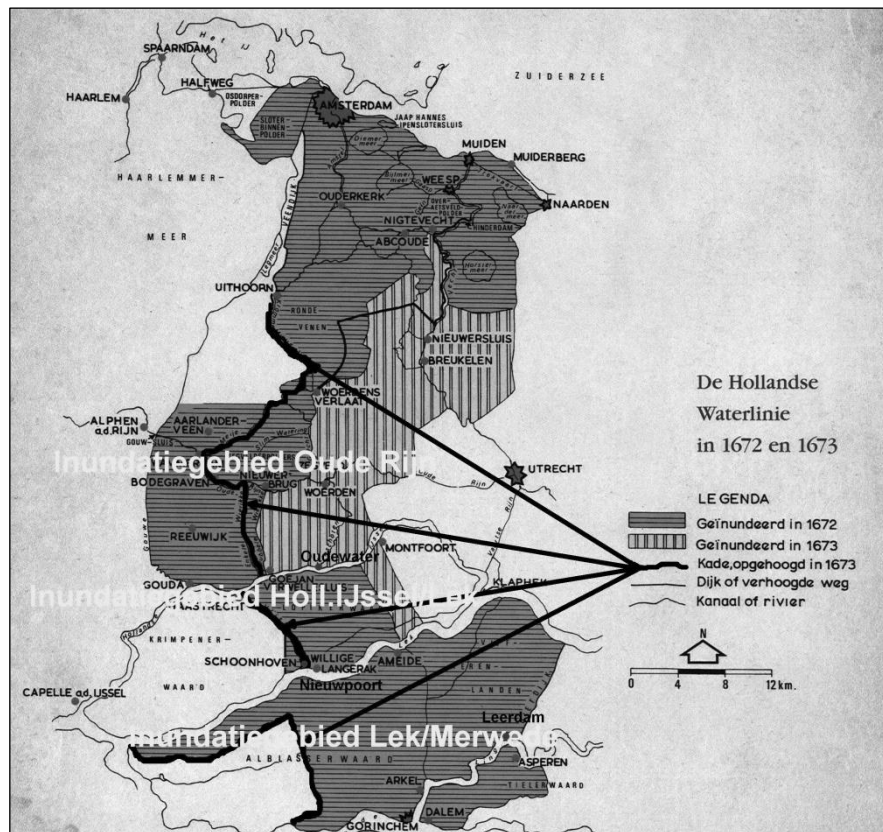
Het onderwerp is de waterlinie aan de oostgrens van het gewest Holland uit de Gouden Eeuw. Een defensiesysteem dat in het zogenoemde rampjaar 1672 onder zeer grote druk uit de grond werd gestampt. De terreingesteldheid in de grensregio's van Holland met de aanpalende provincies was hiervoor van cruciaal belang.

In de regio tussen Lek en Hollandsche IJssel zal het defensieve systeem worden uitgewerkt. Daarbij komen aan de orde: het tracé van een keerkade en tevens hoofdweerstandslijn vanaf de Lekdijk tot aan de dijk van de Hollandsche IJssel (met o.m. de Franse Kade), het land aan de oostzijde van deze lijn dat als inundatiegebied of -kom werd gebruikt en tenslotte de fortificaties op de zogeheten accessen (doorgangen) die de inundatiekom zowel begrensd als doorsneden.

Gedetailleerde historische kaarten laten allerlei bijzonderheden hiervan zien. Dit cartografische materiaal kan tevens worden gebruikt bij een speurtocht naar relictten van de oude verdedigingslinie in het huidige landschap, met name aan de zuidkant (in en vóór de vestingstad Schoonhoven), in het middengebied (ter plekke van de Koeneschans aan de

Vlist) en aan de noordkant (ten oosten van de Goejanvervellesluis).

Deze lezing vindt plaats in de grote zaal van “de Schakel”, Schoolstraat 24 te Bergambacht. De zaal gaat open om 19.30 uur en de lezing begint om 20.00 uur. Ook niet-leden zijn tegen een kleine vergoeding van € 2,00 van harte welkom.

April 2016

Op woensdag 13 april is de jaarlijkse Algemene Leden Vergadering met na de pauze een dia presentatie door de heer Cees den Ouden over het wel en wee door de jaren heen van bejaardenreisjes uit onze voormalige gemeente.

Plaats en tijd: “de Schakel”, Schoolstraat 24 te Bergambacht. De zaal gaat open om 19.30 uur en de ALV begint om 20.00 uur. Voor de presentatie na de pauze zijn niet-leden tegen een kleine vergoeding ook welkom.

Mei 2016

Op woensdagavond 18 mei 2016 geeft de heer Sander Wassing een zeer interessante lezing over: “Bergambacht, de Beeldenstorm en Alva’s Raad van Beroerten (1566-1569)”. Hij zal hierbij ingaan op de activiteiten van Willem van Nyevelt, heer van Bergambacht en bewoner van het Slot bij de beeldenstorm in onze directe omgeving.

Ook deze lezing vindt plaats in de grote zaal van “de Schakel”, Schoolstraat 24 te Bergambacht, zaal open 19.30 uur en de lezing begint om 20.00 uur. Wederom zijn niet-leden tegen de kleine vergoeding van € 2,00 van harte welkom.

Bergambacht, de Beeldenstorm en Alva's Raad van Beroerten (1566-1569)

In de zomer van 1566 raakten de gemoederen overal in de Nederlanden oververhit. Een explosieve mix van religieuze, sociale en economische onrust begon te gisten. Aangespoord door vlammeende betogen van hagenpredikers ging men tot actie over. De Beeldenstorm greep razendsnel om zich heen en het Spaanse bewind in Brussel wankelde op haar grondvesten. Een antwoord van koning Filips II kon niet uitblijven: hij stuurde zijn belangrijkste generaal, de hertog van Alva met een leger om orde op zaken te stellen. Eenmaal aangekomen in Brussel stelde Alva een speciale rechtbank samen om de beeldenstormers op te sporen en te bestraffen: de Raad van Beroerten.

In een overzichtswerk over de Beeldenstorm lezen we het volgende over de gebeurtenissen in Utrecht: *'Op Maria Hemelvaartsdag belegden Willem van Zuylen van Nyevelt, drost van Culemborg en Dirk Cater, een te Utrecht gevestigde Amsterdammer, de eerste hagenpreek ten noorden van de stad, bij Loevenhout'*. Van Zuylen van Nyevelt was niet alleen drost van Culemborg, hij was ook heer van Bergambacht. Vergezeld door een groep jongemannen maakte de man werk van de beeldenstorm in onder andere Vianen, Culemborg, Utrecht en Asperen. Commissarissen van de Raad van Beroerten bezochten in 1568 al deze plaatsen en tekenden getuigenverklaringen op. Vandaag de dag zijn deze terug te vinden in het Algemeen Rijksarchief Brussel. Aan de hand van deze documenten kunnen we de acties van Van Zuylen van Nyevelt reconstrueren.

Ook het dorp Bergambacht ontkwam men niet aan vernielingen. Een kapel werd met de grond gelijk gemaakt.

Werd Alva's harde hand ook in Bergambacht gevoeld? Waren inwoners betrokken bij de onrust rondom de Beeldenstorm of was men hier juist trouw gebleven aan de Rooms-Katholieke kerk? Tijdens de lezing wordt bij deze en andere vragen uitgebreid stilgestaan.

Arbeidslage van de Spaansche Bloedraad in den Jaare 1567 door den Hertog van Alba aangezeekt.

“Alva zit de Raad van Beroerten voor” door Jan Luyken 1567.

Mededelingen Bestuur & Redactie

Onze oud voorzitter de heer Ben de Keijzer heeft de vereniging twee ordners met diverse artikelen over Bergambacht geschonken.

De heer C. den Ouden heeft de vereniging het boekwerkje "Aantekeningen van het gewone, dagelijkse leven" door A. den Ouden geschonken.
De redactie is voornemens hier geregeld uit te putten.
In dit nummer treft een eerste bijdrage aan.

De heer en mevr. Anker hebben de vereniging een kopie van de laatste dienstregeling van de tramdienst Gouda – Schoonhoven geschonken.

Fam. Frese heeft de vereniging een 16 mm film geschonken gemaakt tijdens de bevrijdingsactiviteiten in 1955.
De film is gemaakt door de heer Frese sr., huisarts van 1943 tot 1973 in Bergambacht.

Het bestuur is een ieder zeer dankbaar voor deze giften.

De uiterste inleverdatum van kopij voor het juni/juli nummer is 8 juni 2016.

De Klepperman (deel 3)

Ouderkerk

Huig Kreuk en Anna van Dam waren door hun huwelijk de vader en moeder geworden van 10 kinderen. Om zoveel monden te kunnen open houden moest er hard gewerkt worden en dat heeft Huig zijn hele leven gedaan. Op de meelfabriek in Ouderkerk sjouwde Huig de balen meel en na een aantal jaren was Huig "versleten".

De sociale voorzieningen omstreeks 1898 waren niet zo best en in die tijd gold vooral het "help U zelf".

Huig en zijn vrouw Anna van Dam waren betrouwbare mensen en daarom konden zij wat geld lenen om een klein kruidenierswinkeltje in het dorp te beginnen.

Naast zijn grutterswaren, verkochten zij ook nog petroleum en 's-winters houtblokken. Alles, tot zelfs een ons kussentjes, werd keurig thuisbezorgd. Ondanks het harde zwoegen in hun nerinkje waren de inkomsten toch te gering en zag Huig uit naar een bijverdienste.

De functie van Klepperman kwam vrij en Huig pakte deze baan met beide handen aan. Later mocht hij ook het huisvuil gaan ophalen en in dit werk werd hij bijgestaan door zijn zoon Marinus.

Weer later heeft hij door nog eens wat geld te lenen een winkeltje gekocht aan de Kerkweg, maar ook dit nieuwe vestigingspunt verhoogde de omzet niet noemenswaardig, zodat Huig tot ophoge leeftijd moest blijven werken.

Op 13 juli 1943 overleed hij te Ouderkerk aan de IJssel, oud 73 jaren, waarvan de meeste waren "vol kommernisse en verdriet".

Schoonhoven

Schoonhoven maakte een uitzondering op de Krimpenerwaard door namelijk meer dan één klepperman in dienst te hebben.

Daarom is het moeilijk om van de laatste Schoonhovense klepperman te spreken en alles nog te achterhalen.

In het archief van deze stad raadpleegden wij de oudste rekeningen van de St. Joriskoelen en daaruit blijkt dat in de jaren 1695 zes klapwakers per half jaar f. 150,- verdienden en in de wintermaanden wegens extra diensten (nu eens genoemd voor tien weken extra ordinaris wacht, dan weer voor een kwart jaar extra wacht) nog eens f. 50,-.

Uit het voorgaande blijkt dat de kleppermannen voortgekomen zijn uit het stadsvendel (elke stad had zijn eigen kleine krijgsmacht) van de St. Joris voetboog schutters, terwijl er ook steden waren met St. Sebastiaansdoelen van de handboog schutters.

Die kleppermannen liepen in de zeventiende eeuw nog in rokken en in 1697 werd door de stadsregering het besluit genomen om de rokken van de klapmannen te herstellen en enkele nieuwe te laten maken. Uit die post blijkt ons dat er in de stad Schoonhoven dan 6 ordinaris (gewone) en 2 extra-ordinaris (buitengewone) klapmannen zijn benevens twee noodhulpen. Wij maken nu een sprong van twee eeuwen: In 1897 brengt de burgemeester een rapport in de Gemeenteraad over de nachtwakers, naar aanleiding van een verzoek om hun wedde te verhogen.

De burgemeester meent, dat men de nachtdiensten en het waken bij de gemeentepolitie moet onderbrengen en tevens vindt de burgervader dat met 70 cent per nacht voor zes en een half uur waken, deze taak ruimschoots wordt beloond.

In 1902 wordt dit onderwerp weer op de agenda van de gemeenteraad geplaatst en op 16 november 1903 stelt de burgemeester voor om de "nachtwachts" af te schaffen en het politiekorps van 2 op 5 man te brengen, dit ondermeer vanwege de uitbreiding van de gemeente en de aanleg van de tramverbinding Gouda-Schoonhoven, die overigens pas in 1914 tot stand zou komen.

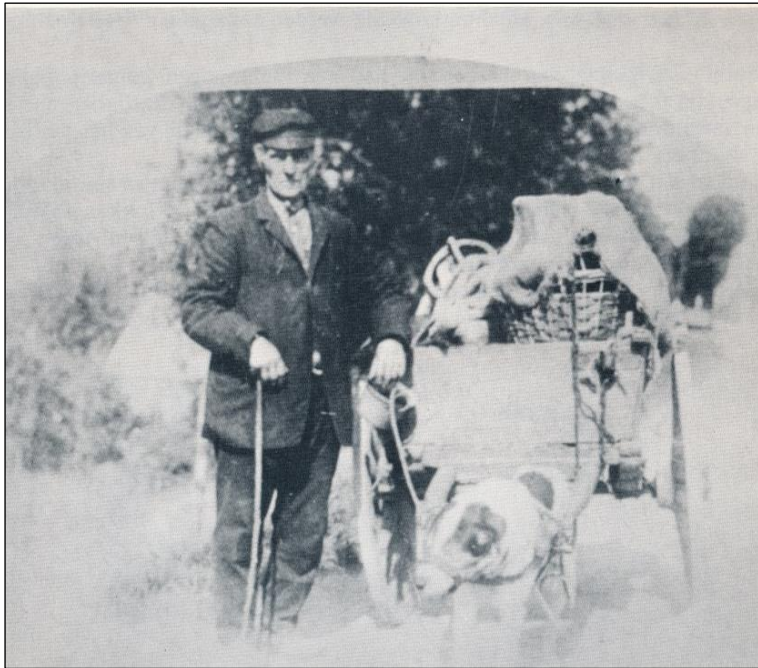
Toch werd zijn voorstel verworpen al werd uit de discussie duidelijk dat het beroep van klepperman toch wel de langste tijd had bestaan.

Rond 1916 werden dan toch de meeste kleppermannen ontslagen en de laatste, Hendrik Haaksma krijgt in 1919 zijn congé. Enkele nachtwakers

gaan over en worden dan "dienaar van de politie, bestemd voor reserve-dienst of nachtdienst".

Een dienaar van politie was toch blijkbaar lager in rang dan een agent! Wij noemen U nog de namen van de laatste nachtwaker, de heren J. Hijkoop en Jacob Wendels. Deze mensen liepen niet meer met een klap, maar gingen toch regelmatig mensen wekken. Bij Wendels was dit ontstaan omdat hij een waterstokerij had en hij ging in alle vroegte zijn klanten water brengen en wekte dan tevens op zijn tocht diverse stadsgenoten.

Jaren later, toen hij zijn waterstokerij aan de kant deed en ander werk ging doen, was dit tevens het einde van het nachtwaken in Schoonhoven.

Dirk van der Schelling

Stormpolder

Dirk van der Schelling werd op 26 mei 1842 te Krimpen aan de IJssel geboren en ontpopte zich als een echtervrijbuiters. Hij kon moeilijk tussen vier muren verkeren en daarom koos hij de "vrije handel" wat zoveel wil zeggen als het verhandelen van kippen en eieren en veelvuldig hand en spandiensten verlenen, vooral bij de slacht die toendertijd niet in het abattoir maar op de boerenhoeven plaats vond.

Als jongman huwde hij op 9 mei 1863 Adriaantje Bruinstroop uit Stormpolder. Uit hun huwelijk werden 16 kinderen geboren, maar zoals toendertijd veel voorkwam, overleden 7 kinderen op jonge leeftijd. Door de slechte sociale omstandigheden en de beperktheid van de medische wetenschap was dit geen uitzondering in die dagen.

Dirk van der Schelling heeft vele jaren, als hij zijn hondekar had uitgespannen, de "klep" opgenomen en ging zijn ronde doen in de Stormpolder. Eens was er brand uitgebroken in een boerderij en men meende dat de klepperman Dirk verzuimd had tijdig de mensen te wekken.

In een krant (genaamd Toon Vliegendblad) had een verslaggever daar geschreven: "Brand in de polder, de Klepperman op zolder" m.a.w. hij sliep thuis en deed zijn ronde niet.

Een later ingesteld onderzoek heeft dit niet uitgewezen dus was het begrijpelijk dat de familie Van der Schelling zich bijzonder kwaad maakte als dit voorval ter sprake kwam.

Adriaantje Bruinstroop, de vrouw van Dirk, was een geziene figuur in de polder. Zij was zowel baker als aflegster en zowel bij het binnentreden van een mensje in onze wereld als bij het heengaan was zij op haar post. Haar dochter, Pietertje Elisabeth, beter bekend als tante Piete Bet, heeft de voetsporen van haar moeder gedrukt en in haar leven bij meer dan duizend bevallingen geassisteerd. In 1975 was zij honderd jaar geworden. Ondanks het harde leven en zijn korte nachtrust heeft Dirk van der Schelling toch nog de gezegende leeftijd van 84 jaar bereikt.

Stolwijk

Op deze foto zien wij de Klepperman van Stolwijk, C.M. Bouter, met zijn gezin. Op 2 juni 1893 trad hij in het huwelijk met Johanna Oskamp, die bijna 23 jaar oud was. Uit hun huwelijk werden zes zonen en één dochter geboren.

Bouter was kuiper van beroep en had een kleine eigen kuiperij. Lange dagen maakte hij met het schaven van de duigen voor de tonnen en vaten, maar de opbrengst was toch ontoereikend om zijn gezin van het nodige te voorzien.

Vandaar dat Bouter uit bittere noodzaak diverse nevenfuncties aanvaardde zoals onbezoldigd veldwachter en op gezette tijden de klokken luidde. Begon hij 's-avonds aan zijn ronde als klepperman, dan stak hij tegen het vallen van de avond de lantaarns in Stolwijk aan.

C.M. Bouter overleed op 23 maart 1941 te Stolwijk en werd in zijn functie als klepperman niet meer opgevolgd door een andere dorpsgenoot.

Historische Vereniging Bergambacht

Algemene Ledenvergadering

Agenda voor de Algemene ledenvergadering van
13 april 2016

Plaats: de Schakel, Bergambacht – Aanvang 20.00 uur

1. **Opening**
2. **Vaststelling van de agenda**
3. **Vaststelling van de notulen van de ALV van 7 april 2015**
Deze notulen staan afgedrukt in het blad van juni/juli 2015
4. **Ingekomen stukken en mededelingen**
5. **Financieel jaarverslag over het jaar 2015** (zie elders in dit blad)
6. **Verslag van de kascommissie**
7. **Benoeming kascommissie 2016**
8. **Bestuursverkiezing**; zie toelichting hieronder.
 - Herbenoeming zittende bestuursleden.
 - Het bestuur stelt voor om Dirk van der Wouden als nieuw bestuurslid te benoemen.
9. **Begroting 2016 en 2017** (zie elders in dit blad)

10. Activiteitenverslag 2015

11. Rondvraag

12. Sluiting

Na een korte pauze wordt door de heer Cees den Ouden een dia presentatie gegeven over het wel en wee van bejaardenreisjes door de jaren heen.

Ad 8. Bestuursverkiezing

Al vele malen hebben wij in dit blad bericht dat wij dringend op zoek zijn naar bestuursleden. Omdat sommige huidige leden volgens de oude statuten niet meer herkiesbaar waren hebt u in de algemene ledenvergadering van 7 april 2015 besloten de statuten te wijzigen. Door deze wijziging wordt het mogelijk dat u zittende leden vaker dan twee keer herbenoemd, tenzij er schriftelijk tegenkandidaten worden voorgedragen door minimaal 5 leden.

Tot op dit moment hebben onze oproepen voor nieuwe bestuursleden niet geleid tot aanmeldingen. Wel hebben wij de heer Dirk van der Wouden bereid gevonden om toe te treden tot ons bestuur. Tijdens de komende ALV zal hij zich persoonlijk aan u voorstellen.

Mochten er zich geen nieuwe gegadigden melden voor een bestuursfunctie zullen wij u op genoemde ALV tevens voorstellen over te gaan tot herbenoeming van de heer Booij ter Haar als voorzitter en de heren Aad van der Meijden, Cees Dubbeldam, Erik Bodestaff en Huig Markus als leden.

De statutaire procedure om nieuwe bestuursleden voor te dragen is als volgt:

De voordracht van het bestuur wordt bij de oproeping voor de algemene leden vergadering (ALV) medegedeeld.

Een voordracht door vijf of meer gewone leden moet tenminste zeven dagen voor de aanvang van deze vergadering schriftelijk bij het bestuur worden ingediend. Als er geen voordracht is gemaakt is de ALV vrij in de keus. De voorzitter wordt voor 4 jaar gekozen. De overige leden voor 3 jaar.

Om te zorgen dat niet alle bestuursleden tegelijkertijd aftredend zijn zal het bestuur voor de aankondiging van de ALV in 2017 een schema presenteren om dit gelijkmatiger te verdelen.

Berkenwoude: Papensloot ongeveer 1920.

Historische Vereniging Bergambacht

Winst- en verliesrekening over 2015

	<u>2015</u> Euro	<u>2014</u> Euro
Opbrengsten		
Contributies	2.232	2.169
Advertenties	575	400
Subsidie	314	309
Giften	242	518
Entreegelden	46	42
DVD-verkoop	<u>260</u>	<u>70</u>
	3.669	3.508
Kosten		
Lezingavonden	1.006	823
Drukwerk/porti	698	565
Organisatie	427	316
Archief, bibliotheek, diversen	145	768
Diversen	<u>292</u>	<u>0</u>
	<u>2.568</u>	<u>2.472</u>
Resultaat	<u>1.101</u>	<u>1.036</u>

Historische Vereniging Bergambacht

Balans per 31 december 2015

	<u>31-12-2015</u> Euro	<u>31-12-2014</u> Euro
Vlottende Activa		
Vorderingen	0	50
Liquide middelen	<u>6.675</u>	<u>5.635</u>
	6.675	5.685
Transitoria		
Vooruit betaald	123	30
Vooruit ontvangen	<u>0</u>	<u>18</u>
	123	12
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	<u>6.798</u>	<u>5.697</u>

Historische Vereniging Bergambacht

Begroting 2016-2017

	<u>2016</u> Euro	<u>2017</u> Euro
Opbrengsten		
Contributies	2.200	2.400
Advertenties	600	700
Subsidie/giften	500	400
Entreegelden	50	60
Verkoop promotie- artikelen	<u>1.000</u>	<u>200</u>
	4.350	3.760
Kosten		
Lezingavonden	1.100	1.200
Drukwerk/porti	850	950
Organisatie	350	400
Archief, bibliotheek, diversen	100	150
Diversen	580	450
10 jarig jubileum	<u>1.500</u>	<u>0</u>
	<u>4.480</u>	<u>3.150</u>
Resultaat	-130	610

Wij dragen graag een
steentje bij.
Dat is het idee.

Rabobank Krimpenerwaard
ondersteunt

Historische Vereniging Bergambacht

Rabobank. Een bank met ideeën.

www.rabobankkrimpenerwaard.nl

Rabobank

Aantekeningen van het gewone, dagelijkse leven

Op en aan de Lek

I

Wat is er veel veranderd in 50 jaar. Vooral op de rivier. De vele zeilschepen. Het waren geen grote schepen. Het meest zandschepen. Met de beugel werd het zand gebaggerd. Twee man aan de lier. Want nat zand is zwaar. Tevens moest men de pomp gebruiken. Alles handwerk. Was het scheepje geladen en de zeilen gehesen, dan naar Rotterdam. Met de zandwagen het ruim leeg kruien op de wal of kade. Vooral in de omgeving van Opperduit en Streefkerk lagen veel schepen te baggeren.

Waar kwamen die schepen vandaan? Ouderkerk aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk, Bergambacht en nog andere plaatsen.

De houtvloten

'Zo nu en dan kwamen vanuit Duitsland enorme houtvloten, getrokken door sleepboten, de rivier afzakken.

Op deze vloten was een keet gebouwd voor het personeel dat er op aan het werk was en om toezicht te houden op het reilen en zeilen van het Vlot.

Meestal naar Bogaart in Krimpen aan de Lek. Daar werd het hout gezaagd tot balken en planken.

Sleepdienst

De zogenaamde Rijnkasten werden in de haven van Rotterdam geladen met diverse goederen om getrokken te worden door de sleepboten. Deze hadden hoge stuurbruggen om alles goed te kunnen overzien. Verschillende Rijnkasten werden met staaldraad achter elkaar gebonden om zo gesleept te worden naar Duitsland. Was het avond, dan liet men het anker vallen, tot de andere dag, dan ophalen en weer verder, om, als het kon, weer geladen terug te keren.

Grotere zeilschepen

Dit waren flinke schepen met veel zeil. Zij vervoerden veel kolen, ook uit Duitsland, vooral het Roergebied. Mijlief uit Krimpen aan de Lek was daar bekend om. Eén schipper wil ik noemen, dat was De Puiker uit Bleskensgraaf. Mijn vader werkte bij een Vereniging die in brandstoffen handelde. Kwam De Puiker aanleggen, dan moest er gelost worden. De steenkool werd in zakken geschept en op de rug het terrein opgedragen, net zo lang tot het schip leeg was. Zodoende kwam ik als jongen nog al veel aan boord en ook in de roef.

Verder kwamen er schepen met turf vanuit Drente. Je had de Friese turf, voor het aanmaken, en de harde turf. De turf werd met grote manden uit de scheepjes gedragen.

Zeilen

Daar er nog weinig motorschepen voeren was het zeilen vóór de wind, dat ging vlug. Maar bij tegenwind was het laveren. Dan zag je de schepen schuin de Lek oversteken, op het laatste moment het roer om, het grote zeil en de fok omzetten om weer een streek te maken om zodoende op de plaats van bestemming te komen. De vraag is wat er vervoerd werd. Zand en kolen is al genoemd. Verder nog veel goederen, die aan seizoen gebonden waren, riet en rijshout, hooi en stro, pulp en aardappelmoes, steen en hout en al wat er verder te vershippen was; dus was het altijd levendig op de Lek.

Zicht vanaf de Lek naar de Veerstoep en haven.
Aan de overzijde van de dijk het café de Haven van de fam.
Slingerland. Geheel links het Veerhuis en café Lekzicht.
De nog sobere stoep naar de pont voor het vervoer van
kruiwagens, handkarren, hondenkarren en paard en wagens.
Foto uit 1905.

Biljarten in het Bergambachtse

In Bergambacht zijn anno 2016 twee biljartverenigingen actief:
biljartvereniging BAB en Biljartclub 55+ /soos JVV. BAB werkt
zijn partijen af in Lekkerkerk; de JVV'ers biljarten in
dienstencentrum De Tulp.

De meeste biljarters van voor het geboortjaar 1950 hebben
biljarten geleerd in het café van Aai Scheer aan de Opweg 5,
dat nu een woonhuis is. Het cafégedeelte was een grote

ruimte, waar op bijna alle plekken een normale stoot gemaakt worden. Op een plaats was dat echter onmogelijk. Een steunpilaar stond grandioos in de weg. Als oplossing hing er een korte keu aan de pilaar. Gewapend met dit attribuut kon alsnog het punt gemaakt ... of gemist worden.

„Je moest 16 jaar zijn om binnen te komen, maar toentertijd werd er niet zo krap gekeken,” zegt Cees Bot (70) lachend.

„Ik heb dus al op jonge leeftijd biljarten geleerd.”

Biljarten is niet eenvoudig, maar menigeen wilde dit balspel op de groene tafel dolgraag leren. Er vormden zich diverse biljartclubs in de Bergambachtse cafés. De Bergambachtse Biljart Club (BBC) had zijn domicilie in het oude café 't Centrum, dat helaas op 13 december 1982 afbrandde.

WWW (Wij willen winnen) biljartte in café De Haven (Bergstoep); KOT'60 (Krijt op tijd) speelde bij De Koning in café-restaurant Lekzicht. BBC en WWW, dat een te kleine vereniging werd, verhuisden in de jaren '80 - samengevoegd - naar De Koning. Café Kok aan de Hoofdstraat was de thuishaven van biljartvereniging De Harde Ballen, die in december 1956 elke maandagavond een competitieronde speelde. „De andere avonden kon je vrij biljarten en uiteraard een biertje drinken,” vervolgt Bot. „Met een team kwamen we uit in een streekcompetitie tegen clubs uit Schoonhoven, Stolwijk, Schuwacht en Lekkerkerk. Bij ons speelden geen toppers. Met een gemiddelde van 2 was je al een goede biljarter. Kastelein Cees Kok was onze beste speler; hij had een gemiddelde van 3 caramboles per beurt. De betere Bergambachtse spelers biljartten bij De Koning. Toen café Kok sloot, verkasten we naar dienstencentrum De Tulp, waar we onder de naam JVV (Jeugd van vroeger) op maandag, dinsdag en vrijdag een potje biljarten op recreatief niveau.”

De wedstrijdspelers – 15 man en 1 vrouw – weken na het verdwijnen van de biljarts uit de cafés uit naar Stolwijk en later Lekkerkerk. In 't Veerhuys in Lekkerkerk werken zij onder de vlag van biljartclub BAB aan het op peil houden van hun gemiddelde. Een vijftal van de 13 overgebleven biljarters is ook actief als JVV'er in De Tulpen. Zij geven tips aan nieuwkomers en de verstokte biljarters, die al meer dan 30 jaar trachten hun gemiddelde te verbeteren.

Evenementen als het Zilveren Molentoernooi en het Scheepjestoernooi zijn verdwenen. „De biljartsport vergrijsst op een vreselijke manier,” zegt Wim de Jong, die met een gemiddelde van bijna 7 in het librespel als een van de weinigen Chris van Eijck (gem. 11) partij kan geven. „Als vroeger het voetbal afgelast werd, stroomden de cafés vol met mensen die wilden biljarten. En er waren genoeg omstanders, die met een glas bier in de hand het spel volgden,” aldus De Jong.

In de Krimpenerwaard wordt nog volop gebiljart. Een seniorencompetitie speelt zich in de middaguren af en 's avonds kan men aan de bak in het libre, bandstoten en driebanden. De tijd van het organiseren van landelijke finales in Bergambacht behoort tot het verleden.

In Ammerstol zetelt biljartclub DES (Door Eendracht Sterk) en in Berkenwoude zijn KOT'40 en KOT'55 zusterverenigingen, die de biljartsport beoefenen.

Bergambacht Cafe de Bijenkorf bij de Viersprong man voor het cafe is Han Kok onder luifel Toos Kok, man aan andere zijde is Aai Post. (Kom in mijn korfje t is hier zo Zoet)Foto 1930.

Viersprong-Hoofdstraat foto 1937

BERGAMBACHT. HOOFDSTRAAT.

Hetzelfde standpunt maar nu in 1937.

Nadat de fam. Van Eijk hier stopte met de oude smederij opende dochter Annie met Ab ten Kate een bedrijf in de verkoop van café- en tafelbiljarts. De smederij verhuisde toen naar de Hoofdstraat 1 t/m 7. Zodoende woonden de gezusters van Eijk naast elkaar. Foto 16 augustus 1988.

Café het Bonte Paard in Bergambacht in 1915. Later, in 1928 café het Centrum. De kinderen zijn Marie, Teunis en Bas van Zoest. De fam. van Zoest exploiteerde de zaak tot 1928 waarna deze werd overgenomen door Klaas van Vliet, van 01-09-1939 tot 01-09-1953 raadslid en aansluitend tot 06-09-1966 wethouder van de gemeente Bergambacht.

Omtrent dit pand is nog meer te vermelden en wel het volgende: Al ruim 400 jaar vinden de bestuurlijke zaken plaats in de huidige Raadhuisstraat. Oorspronkelijk vergaderde Schout en Schepenen zoals men nu de gemeenteraad noemt in een plaatselijke herberg of ten huize van de Schout die meestal zelf een herbergier was.